

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 17. maí 2016

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um meðhöndlun úrgangs og lögum ráðstafanir gegn umhverfismengun af völdum einnota umbúðum fyrir drykkjarvörur, 670. mál

Samtök atvinnulífsins og SVP - Samtök verslunar og þjónustu vísa til erindis umhverfis- og samgöngunefndar Alþingis, dags. 4. maí sl., þar sem óskað er umsagnar samtakanna um frumvarp til laga um breytingu á lögum um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, og lögum um ráðstafanir gegn umhverfismengun af völdum einnota umbúða fyrir drykkjarvörur, nr. 52/1989, 670. mál. Samtökin skila sameiginlegri umsögn um frumvarp þetta.

Í fyrsta lagi gera samtökin athugasemd hvað varðar skilgreiningu á framleiðanda og innflytjanda raf- og rafeindatækja, sbr. b-lið 1. gr. frumvarpsins. Í umræddum staflið er í undirlíð v. lögð til óbreytt skilgreining á innflytjanda, þ.e. að undir þá skilgreiningu falli aðilar sem flytja raf- og rafeindatæki inn eða út úr landinu í atvinnuskyni. Samtökin benda á að í framkvæmd hefur tilvísun þessi verið túlkuð af Umhverfisstofnun að þar undir falli aðilar sem flytja inn til landsins raftæki til eigin nota en ekki í eingöngu atvinnuskyni. Nánar tiltekið er talið að þar undir falli þeir aðilar sem flytja inn til landsins raftæki sem eingöngu eru nýtt í starfsemi viðkomandi aðila en ekki til endursölu eða miðlunar áfram hér á landi.

Til skýringar má nefna sem dæmi að kaup á fartölvu eða öðrum tækjakosti sem nýttur er á starfsstöð viðkomandi án þess að um sé að ræða grundvöll starfseminnar eða flutt inn til endursölu en í þessum tilvikum hefur verið talið að um sé að ræða innflytjanda samkvæmt ákvæðum laganna. Vandséð er að mati samtakanna að slíkur innflutningur falli undir starfsemi þeirra aðila sem skilgreindir eru sem framleiðandi eða dreifingaraðili í skilningi 1. mgr. 3. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/19/ESB frá 4. júlí 2012 um raf- og rafeindabúnaðarúrgang. Eftir sem áður, eins og áður segir, hafa hérlendir eftirlitsaðilar talið að í þessum tilvikum sé um að ræða innflytjanda raftækja í skilningi laga um meðhöndlun úrgangs og því fært þá til skrár sem slíka og innheimt eftirlitsgjöld vegna þeirra í samræmi við þá skráningu.

Eins og áður segir telja samtökin að slík túlkun á innflytjendum sé ekki í anda tilskipunar 2012/19/ESB enda verður að gera skýran greinarmun á innflutningi í atvinnuskyni annars vegar og innflutningi til eigin nota hins vegar. Eins og að framan greinir hafa þessir aðilar, þ.e. þeir sem flytja inn tæki til eigin nota vegna starfsemi sinnar, verið færðir til skrár hér landi sem innflytjendur á raftækjum í atvinnuskyni óháð því hvort sá innflutningur er til eigin nota eða til endursölu eða dreifingar. Ein afleiðing þessa er m.a. sú að Umhverfisstofnun hefur af þeirri skráningu sértakar tekjur án þess þó að þessir stundi þá atvinnu sem miðlun raftækja er. Má ætla að eftirlitsaðilar hafi af því fjárhagslegan ávinning að færa þessa aðila undir skilgreiningu á innflytjanda án þess að slíkt sæki stoðir í sambærilega skilgreiningu áður nefndrar tilskipunar og því er mikilvægt að í lagatexta, sem og lögskýringargögnum, sé með skýrum og ótvíræðum hætti greint þar á milli.

Því telja samtökin mikilvægt að taka umrædda skilgreiningu til endurskoðunar á þá vegu að með skýrum hætti verði greint á milli þeirra aðila sem flytja inn raftæki til endursölu hér á landi og þeirra aðila sem flytja inn einstök raftæki til eigin nota í sinni starfsemi, þ.e. starfsemi sem ekki fellur undir skilgreiningu á framleiðslu eða dreifingu á raftækjum.

Samtökin leggja því til að staflíðurinn í 1. gr. orðist svo:

„v. selur raf- og rafeindateki inn eða út úr landinu í atvinnuskyni.“

Í öðru lagi gera samtökin athugasemdir við a-lið 17. gr. frumvarpsins er varðar álagningu og innheimtu stjórnvaldssekta en í umræddum staflíð er lagt til að Umhverfisstofnun geti lagt stjórnvaldssektir á bæði lögaðila og einstaklinga vegna brota sem nánar eru útlustuð í ákvæðinu. Gagnrýna samtökin að í ákvæðinu er lagt til að sektarheimild Umhverfisstofnunar nái til einstaklinga vegna brota sem ráða má að falli undir starfsemi þess lögaðila sem þeir einstaklingar starfa fyrir. Að mati samtakanna væri nær lagi að leggja sektir á lögaðila, hvort sem það sé vegna atvika sem varða aðgerðir einstaklinga eður ei. Því leggjast samtökin gegn umræddu ákvæði í þeirri mynd sem það er í fyrirbyggjandi frumvarpi og leggja til að tekin verði út tilvísun til þess að unnt verði að leggja stjórnvaldssektir á lögaðila.

Loks telja samtökin varhugavert að Umhverfisstofnun verði falið jafn viðamikil úrræði eins og lagt er til í frumvarpinu, sbr. a-lið 17. gr., en jafna má því hlutverki á við heimildir og úrræði sem öllu að jöfnu er eingöngu á færi lögreglufirvalda. Eftir sem áður er til staðar heimild til að kæra mál til lögreglu, sbr. b-lið sama ákvæðis, og telja samtökin mikilvægt að tekið verði til skoðunar hvort rétt færi að færa einstök verkefni og heimildir Umhverfisstofnunar yfir í umræddan b-lið og væri því framvegis á forræði lögreglufirvalda að annast þau verkefni.

Er framangreindum athugasemdum samtakanna hér með komið á framfæri við umhverfis- og samgöngunefndar Alþingis og gera samtökin að öðru leyti ekki frekari athugasemdir við fyrirbyggjandi frumvarp. Samtökin áskilja sér þó rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum og lýsa sig um leið reiðubúin til að funda um efnið sé þess óskað af hálfu nefndarinnar.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

f.h. SVP – Samtaka verslunar og þjónustu